

maal fra i Fredags, som jeg endnu ikke har faaet Svar paa. Ville han og hans Kollega, det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) og hans Parti, Delegationens Grupper, gaa med til Forholdstalsvalg til Folketinget, eventuelt i Forbindelse med Enkeltmandskredse, altsaa i den Form, man vilde kunne finde, hvis de til Gængæld kunne faa den privilegerede Valgret afskaffet? Denne Behandling bør ikke gaa til Ende, før vi have faaet dette Spørgsmaal besvaret. Det undrer mig, at det ærede Medlem fra Æbeltoft, der havde Ordet, efter at dette Spørgsmaal var fremsat, undlod at svare derpaa. Jeg tror, at det har den største Betydning at faa Klarhed derover.

Det ærede Medlem og Delegationen hævde jo, at vi skulle nøjes med en lille Grundlovsændring, der holder sig til Folketinget, fordi der er bedre Udsigt til at faa den gennemført, fremfor hvis vi tage den større. Men her har jeg Gang paa Gang rettet det Spørgsmaal til det ærede Medlem fra Æbeltoft og Delegationen: Hvoraf slutte de, at der er større Udsigt til at faa deres lille Grundlovsændring gennemført? Jeg har peget paa to Punkter. Jeg har sagt, at i Indholdet ere de uenige, men da de ville frem ad Forhandlingens Vej — de have netop bebredt Regeringen, at den vil gaa frem ad Kampens Vej —, maa de enes med Højre, men de kunne ikke enes med Højre uden at gaa ind paa Forholdstalsvalg til Folketinget; det er Højres Program, det er Højres principielle Krav, at man ikke vil gaa med til en Grundlovsændring uden at faa Forholdstalsvalg, Højres 3 Medlemmer i Udvalget have indskrænket hele deres Stilling til netop at kræve dette. Altsaa Betingelsen for at naa til Enighed om en ny Grundlovsændring mellem Delegationen og Højre er, at de kunne enes om Forholdstalsvalg. Endvidere har jeg peget paa det Forhold, at Spørgsmaalet om de kongevalgtes Opløselighed er lige stort, betydningsfuldt og vanskeligt, hvad enten Grundlovsændringen bliver lille eller stor.

Saa gaar jeg videre og siger: Saa vidt jeg kan se, er der større Mulighed for at komme frem ad Forhandlingens Vej med den store Grundlovsændring end med den lille. Om denne Forhandling en Gang skal blive til Kamp, afhænger af, hvordan man stiller sig fra anden Side. Om den store Grundlovsændring er der al Udsigt til at enes med Højre, thi Højres to Ordførere have ved første Behandling erklæret sig villige til at optage en Forhandling om

Landstingets Sammensætning og give Afkald paa den privilegerede Valgret, naar de til Gængæld kunne faa Forholdstalsvalg til Folketinget, og vi fra vor Side ere villige til at gaa til Forholdstalsvalg til Folketinget, naar Højre vil gaa med til en gennemgribende Forandring af Landstinget, altsaa her er en Vej at komme frem. Det samme gælder ogsaa Formaliteterne, Fremgangsmaaden med Hensyn til Rigsdagens Opløsning, der jo er en nødvendig Følge af Vedtagelsen af Grundlovsændringer. Det er klart, at det bliver lettere at komme over Spørgsmaalet om de kongevalgtes Opløsning, naar vi som det ærede Medlem fra Kerteminde (A. P. Andersen) foreslaar at afskaffe de kongevalgte. Men det er klart, at vi kunne ikke gaa med til de kongevalgtes Afskaffelse, uden at der sker andre Forandringer i Landstinget. Men der er altsaa en Vej, ad hvilken vi kunne komme frem, uden at vi fastslaa noget Præcedens med Hensyn til Opløsningen, thi afskaffer man dem, er det Spørgsmaal ude af Verden. Fra Højres Side, i hvert Fald fra en enkelt Side i Højre, fra en moderat Side, nemlig det ærede Medlem fra Kerteminde, har man erklæret sig villig til at afskaffe de kongevalgte, og vi stille da den Betingelse, at man da ogsaa forhandler om Landstingets øvrige Sammensætning, og det ere de to Ordførere fra Højre gaaede med til.

Jeg maa altsaa udbede mig et Svar fra Delegationen, om de kunne gaa med til Forholdstalsvalg til Folketinget, naar vi samtidig komme af med den privilegerede Valgret til Landstinget, derpaa staaar det hele. Før de have svaret derpaa og svaret Ja, er deres Paastand om Mulighed for ved Forhandling at komme frem med den lille Grundlovsændring ganske greben ud af Luften. Vi kunne da ikke opfatte deres lille Grundlovsændring som andet end et Forsøg paa at spænde Ben for den store, uden at der dog er nogen som helst Udsigt til at faa den lille gennemført.

Det ærede Medlem fremhævede selv i sin Tale i Fredags, hvad han ogsaa gjorde ved første Behandling, at Højre havde stillet sig meget forhandlingsvenligt, idet han fremhævede de Udtalelser, der vare faldne fra det ærede Medlem fra Fredensborg (Johan Knudsen) og det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds (Hammerich). Han fremhævede tillige den Udtalelse, som i Fredericia var falden fra de Frikonservatives Fører, og han stillede den jævnsides med Højres i sin Tale. Deri tror jeg ikke, det ærede Medlem fra Æbel-